

Regnskap 2. kvartal 2017

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	17
Balanse	19
Kontantstrømoppstilling	20
Endring i egenkapital	21
Noter	24
Egenkapitalbevisbrøk	44
Resultater fra kvartalsregnskapene	45
Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene	46
Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-6	47
Egenkapitalbevis	48
Revisjonsberetning	50

Hovedtall

	1. halvår 17		1. halvår 16		2016	
	mill. kr	% ¹⁾	mill. kr	% ¹⁾	mill. kr	% ¹⁾
Resultatsammendrag						
Netto renteinntekter	1.043	1,46	942	1,39	1.883	1,37
Netto provisjons- og andre inntekter	993	1,39	849	1,25	1.674	1,22
Netto avk. på finansielle investeringer	269	0,38	443	0,65	944	0,69
Sum inntekter	2.306	3,22	2.234	3,29	4.502	3,28
Sum driftskostnader	1.169	1,63	1.016	1,50	2.003	1,46
Resultat før tap	1.137	1,59	1.217	1,79	2.499	1,82
Tap på utlån, garantier m.v.	175	0,24	287	0,42	516	0,38
Resultat før skatt	961	1,34	930	1,37	1.983	1,45
Skattekostnad	205	0,29	157	0,23	341	0,25
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	2	0,00	-2	0,00	4	0,00
Periodens resultat	759	1,06	771	1,14	1.647	1,20
Nøkkeltall	30.6.17		30.6.16		31.12.16	
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	9,9 %		10,9 %		11,3 %	
Kostnadsprosent ³⁾	51 %		46 %		44 %	
Balansetall						
Brutto utlån til kunder	107.358		97.790		102.325	
Brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	143.800		132.583		137.535	
Innskudd fra kunder	75.559		67.031		67.168	
Innskuddsdekning ekskl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	70 %		69 %		66 %	
Innskuddsdekning inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	53 %		51 %		49 %	
Utlånsvekst (bto.) siste 12 mnd (inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt)	8,5 %		6,5 %		8,0 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	12,7 %		1,3 %		4,8 %	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	143.190		135.801		137.060	
Forvaltningskapital	149.449		141.145		138.080	
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt						
Tapsprosent utlån	0,25 %		0,44 %		0,39 %	
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ⁴⁾	0,18 %		0,19 %		0,16 %	
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån ⁴⁾	0,80 %		0,90 %		1,07 %	
Soliditet						
Kapitaldekningsprosent	19,1 %		18,7 %		19,4 %	
Kjernekapitaldekningsprosent	16,9 %		16,1 %		17,0 %	
Ren kjernekapitalprosent	15,0 %		14,1 %		14,9 %	
Kjernekapital	15.622		14.604		15.069	
Netto ansvarlig kapital	17.649		16.882		17.185	
Likviditetsdekning (LCR)	160 %		149 %		129 %	
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,2 %		6,8 %		7,4 %	
Kontor og bemanning						
Antall bankkontor	48		49		48	
Antall årsverk	1.408		1.252		1.254	
Egenkapitalbevis (EKB)	30.6.17	30.6.16	31.12.16	31.12.15	31.12.14	31.12.13
Egenkapitalbevisbrøk	64,0 %	64,0 %	64,0 %	64,0 %	64,6 %	64,6 %
Antall utstedte bevis (mill. kroner)	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83
Børskurs	71,75	46,70	64,75	50,50	58,50	55,00
Børsverdi (mill. kroner)	9.316	6.063	8.407	6.556	7.595	7.141
Bokført egenkapital per EKB (inkl. utbytte)	73,85	69,18	73,26	67,65	62,04	55,69
Resultat per EKB, majoritetsandel	3,65	3,71	7,91	7,02	8,82	6,92
Utbytte per EKB			3,00	2,25	2,25	1,75
Pris / Resultat per EKB	9,82	6,30	8,19	7,19	6,63	7,95
Pris / Bokført egenkapital	0,97	0,68	0,88	0,75	0,94	0,99

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

2) Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter

4) Mislighold og tapsutsatte engasjement er rapportert på grunnlag av brutto utlån inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt og trukne garantier

Styrets beretning

1. halvår 2017

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

- Resultat før skatt 961 millioner kroner (930 millioner)
- Resultat 759 millioner kroner (771 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 9,9 prosent (10,9 prosent)
- Vekst i utlån 8,5 prosent (6,5 prosent) og innskudd 12,7 prosent (1,3 prosent) siste 12 måneder
- Tap på utlån 175 millioner kroner (287 millioner), 0,25 prosent (0,44 prosent) av brutto utlån
- Ren kjernekapitaldekning 15,0 prosent (14,1 prosent)
- Resultat per egenkapitalbevis 3,65 kroner (3,71 kroner)

2. kvartal 2017

- Resultat før skatt 507 millioner kroner (546 millioner)
- Resultat 401 millioner kroner (460 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 10,5 prosent (12,9 prosent)
- Tap på utlån 86 millioner kroner (118 millioner), 0,24 prosent (0,36 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 1,92 kroner (2,21 kroner)

Godt resultat 1. halvår 2017

Hovedtrekk:

- Styrket driftsresultat
- Reduserte tap på utlån innenfor offshore
- Gode resultater i datterselskaper og tilknyttede selskaper
- Sterk soliditet
- Høy kundetilgang og god vekst
- Inntekts- og kostnadsbasen i konsernet har økt som følge av oppkjøp i SpareBank 1 SMN Regnskapshuset, økt aktivitet i SpareBank 1 Markets samt etablering av BN Bolig

SpareBank 1 SMN oppnådde i første halvår 2017 et resultat før skatt på 961 millioner kroner (930 millioner). Overskuddet ble 759 millioner kroner (771 millioner) og avkastning på egenkapitalen ble 9,9 prosent (10,9 prosent).

Resultatet i andre kvartal ble 401 millioner kroner (460 millioner) som er 43 millioner kroner bedre enn første kvartal. Avkastning på egenkapitalen i kvartalet ble 10,5 prosent (12,9 prosent).

Konsernet økte netto driftsinntekter i første halvår 2017 med 246 millioner til 2.036 millioner kroner (1.791 millioner), både som følge av økte netto renteinntekter og økte provisjonsinntekter. SpareBank 1 SMN Regnskapshusets oppkjøp samt økte inntekter i SpareBank 1 Markets forklarer en stor del av økningen.

Avkastning på finansielle investeringer ble 269 millioner kroner (443 millioner), hvor inntekter fra eierinteresser utgjorde 165 millioner (246 millioner).

Konsernets driftskostnader ble 1.169 millioner kroner i første halvår 2017 (1.016 millioner). Banken ligger godt an til å nå målet om nullvekst i kostnader i morbanken også i 2017. Konsernets kostnadsvekst skyldes økte kostnader i datterselskapene.

Tap på utlån var i første halvår 175 millioner kroner (287 millioner) tilsvarende 0,25 prosent (0,44 prosent) av totale utlån. Tapene er i all hovedsak innenfor offshoresegmentet og i tråd med forventet nivå.

Utlån og innskudd økte siste 12-måneder med henholdsvis 8,5 prosent (6,5 prosent) og 12,7 prosent (1,3 prosent). Utlånsvekst i første halvår var 4,6 prosent (4,1 prosent) og innskuddsvekst i første halvår var 12,6 prosent (4,6 prosent).

SpareBank 1 SMN hadde en ren kjernekapitaldekning på 15,0 prosent (14,1 prosent) per 30. juni 2017, i tråd med konsernets mål.

I første halvår ble resultatet per egenkapitalbevis 3,65 kroner (3,71 kroner). Bokført verdi per egenkapitalbevis var 73,85 kroner (69,18 kroner) per 30. juni 2017.

Kursen på bankens egenkapitalbevis var ved halvårsskiftet 71,75 kroner (46,70 kroner per årsskiftet). Det er i andre kvartal utbetalt kontantutbytte for 2016 på 3,00 kroner per egenkapitalbevis.

Økte netto renteinntekter

Rentenettoen ble 1.043 millioner kroner (942 millioner) i første halvår 2017. Økningen på 101 millioner kroner forklares hovedsakelig med økte utlån og bedre utlånsmarginer både på lån til bolig og næringsliv. Marginforbedring er et resultat av lavere markedsrenter og reprising av deler av næringslivsporteføljen

Det ble i januar 2017 effektivisert en generell renteøkning på boliglån med inntil 20 basispunkter. Etter renteøkningen er gjennomsnittlig rente på lån til bolig fortsatt på et lavere nivå enn tilsvarende periode i fjor.

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjoner for lån solgt til Bolig- og Næringskreditt utgjorde i første halvår 2017 samlet 166 millioner kroner (149 millioner).

Økte provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter ble 993 millioner kroner (849 millioner) i første halvår 2017, og har økt med 144 millioner kroner.

Økte inntekter fra regnskapstjenester på 81 millioner kroner tilskrives i høy grad oppkjøp av Økonomisenteret med virkning fra januar 2017. I tillegg har inntektene i SpareBank 1 Markets hatt positiv utvikling og økt med 42 millioner kroner. Inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og Næringskreditt er økt med 17 millioner som følge av høyere volum på lån solgt til selskapene.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	Januar-Juni		Endring
	2017	2016	
Betalings tjenester	103	94	8
Kredittkort	29	30	-1
Sparing og forvaltning	44	42	2
Forsikring	84	79	5
Garantiprovisjoner	32	40	-8
Eiendoms megling	200	197	4
Regnskapstjenester	200	119	81
Markets	106	64	42
Øvrige provisjoner	29	37	-8
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	827	701	125
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	158	144	14
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	8	5	3
Sum provisjonsinntekter	993	850	143

Resultat finansielle instrumenter

Samlet avkastning på finansielle instrumenter ble 100 millioner kroner (124 millioner).

- Netto gevinst på aksjer og finansielle derivater ble 31 millioner kroner (gevinst 90 millioner)
- Øvrige finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi inkluderer verdiendring på bankens portefølje av fastrentelån og har gitt en gevinst på 15 millioner (20 millioner) i perioden
- Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner har gitt en gevinst på 187 millioner (3 millioner)
- Prisene på finansielle instrumenter banken anvender som sikring er redusert, og banken har regnskapsført 152 millioner i tap (17 millioner) på sikringsinstrumenter hvorav 93 millioner kroner (pluss 4 millioner) er tap på basisswapper

Resultat finansielle instrumenter (mill. kr)	Januar-Juni		Endring
	2017	2016	
Gevinst/(tap) på aksjer	34	69	-35
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	-3	21	-24
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	15	20	-4
Gevinst/(tap) på valuta	19	28	-9
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	187	3	184
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring	-152	-17	-135
<i>Herav verdiregulering av basisswapper</i>	-93	4	-98
Netto resultat fra finansielle instrumenter	100	124	-23

Resultat fra eierinteresser

Samlet resultat fra eierinteresser i tilknyttede selskaper ble 165 millioner kroner (246 millioner kroner).

Resultat fra eierinteresser	Januar-Juni		Endring
	2017	2016	
SpareBank 1 Gruppen	134	141	-7
SpareBank 1 Boligkreditt	-37	22	-59
SpareBank 1 Næringskreditt	13	15	-2
SpareBank 1 Kredittkort	7	14	-7
BN Bank	50	51	-1
SpareBank 1 Mobilbetaling	-14	-9	-5
Andre selskaper	12	13	-1
Sum resultat fra tilknyttede selskaper	165	246	-81

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppen eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Forsikring, SpareBank 1 Skadeforsikring, ODIN Forvaltning, SpareBank 1 Medlemskort, SpareBank 1 Gruppen Finans og Conecto. SpareBank 1 SMN sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen var ved utgangen av første halvår 2017 uendret på 19,5 prosent.

SpareBank 1 Gruppen oppnådde i første halvår 2017 et resultat på 711 millioner kroner (694 millioner). Resultatforbedringen kommer primært fra skadeforsikringsvirksomheten. De øvrige selskapene har om lag uendret resultat sammenlignet med 2016.

SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i første halvår 2017 ble 134 millioner kroner (141 millioner), redusert med 4 millioner i avvik mellom foreløpig og endelig regnskap for 2016.

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er opprettet av bankene i SpareBank 1-alliansen for å sikre finansiering gjennom markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger de best sikrede boliglånene til selskapet og oppnår redusert finansieringskostnad og sikrere tilgang til finansiering. Per 30. juni 2017 har banken solgt 34 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt (33 milliarder kroner), tilsvarende 36 prosent (39 prosent) av samlede utlån til lønnstakere.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 19,1 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i første halvår 2017 var minus 37 millioner kroner (22 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av totalt overførte boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt ved utgangen av 2016.

Resultatandelen i første halvår 2017 er svekket av verdiendringer på selskapets basisswapper med 64 millioner kroner. Porteføljen av basisswapper verdivurderes kvartalsvis, og kan gi store resultatsvingninger fra kvartal til kvartal. Viktige drivere er hvilke valutaer det er handlet i, endringer i valutakurser og løpetider for utstedelser.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per 30. juni 2017 er utlån på 2,3 milliarder kroner (1,8 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN sin eierandel i selskapet er 36,5 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet første halvår 2017 var 13 millioner kroner (15 millioner). Eierandelen reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringseiendom og bankens eierandel i BN Bank. Av utlånene i SpareBank 1 Næringskreditt er 78 prosent kjøpt fra BN Bank.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet i første halvår 2017 ble 39 millioner kroner (78 millioner). SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 17,9 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet første halvår var 7 millioner kroner (14 millioner). Bankens andel av kredittkortporteføljen utgjør 823 millioner kroner.

BN Bank

SpareBank1 SMN eier 33,0 prosent av BN Bank. Resultatet i BN Bank ble i første halvår 2017 144 millioner kroner (154 millioner). SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i BN Bank ble 50 millioner kroner (51 millioner). Avkastning på egenkapitalen var 8,4 prosent (8,7 prosent).

Etter beslutning om avvikling av satsingen på finansiering av næringseiendom er næringslivsporteføljen redusert med 18 milliarder kroner tilsvarende 57 prosent siden 30. juni 2015. Dette har bidratt til bedring av soliditeten i SpareBank 1 SMN og til forbedret lønnsomhet i den resterende næringslivsporteføljen i BN Bank.

BN Bank satser hovedsakelig på personmarked.

BN Bank har vedtatt å styrke produktplattformen gjennom en forsiktig satsing på forbrukslån. I tillegg har selskapet i samarbeid med EiendomsMegler 1 Midt Norge etablert selskapet BN Bolig, hvor BN Bank har en eierandel på 50 prosent. Satsingen på eiendomsmegling i Oslo-markedet skal bidra til sterkere boliglånsvekst for BN Bank i dette markedet. For å understøtte satsingen på eiendomsmegling har bankens styre også vedtatt en nysatsing på prosjektfinansiering av boligprosjekter. Dette vil være en kontrollert satsing med gradvis oppbygging av porteføljen.

Vipps og SpareBank 1 Mobilbetaling (mCASH)

13. februar 2017 ble det gjort kjent at SpareBank 1 SMN går sammen med 105 andre banker om Vipps som mobil betalingsløsning.

Vipps legges nå inn i et selskap der DNB blir største eier med om lag 50 prosent av aksjene. SpareBank 1-alliansen blir nest største eier med 25 prosent, øvrige sparebanker 13 prosent og Eika Alliansen 10 prosent. Dette innebærer at merkevaren mCASH blir tatt ut av markedet i løpet av 2017.

Nye Vipps blir et sterkt norsk selskap som vil stå godt rustet i kampen mot store nordiske og internasjonale aktører innen mobilbetaling. Selskapet skal utvikle og levere enkle og trygge tjenester til lavest mulig kostnad. At kompetanse og teknologi nå samles i ett sterkt norsk selskap vil komme kundene til gode. SpareBank 1 sine 550.000 mCASH-kunder vil bli invitert med over til Vipps. Kundene vil beholde de samme mulighetene som de har hatt som brukere av mCASH.

Resultatet i SpareBank 1 Mobilbetaling viste i første halvår 2017 et underskudd på 34 millioner kroner. Sparebank 1 SMN sin andel av dette er 7 millioner kroner. SpareBank 1 SMN har i tillegg tatt inn minus 7 millioner kroner i korreksjon av 2016-resultatet.

Driftskostnader

Samlede kostnader i konsernet ble 1.169 millioner kroner (1.016 millioner) i første halvår 2017. Av økningen på 153 millioner kroner tilskrives 74 millioner kroner SpareBank 1 SMN Regnskapshusets oppkjøp, 40 millioner kroner i SpareBank 1 Markets og 12 millioner kroner knyttet til oppstart av BN Bolig. BN Bolig er innkonsolidert som datterselskap av EiendomsMegler 1 Midt-Norge.

I morbanken økte kostnadene med 10 millioner kroner til 613 millioner kroner. Færre årsverk har isolert sett redusert personalkostnadene. Finansskatt innført med virkning fra 2017 har økt kostnadene med 9 millioner kroner i første halvår. Øvrig kostnadsvekst sammenlignet med første halvår 2016 er knyttet til teknologiutvikling.

Antall årsverk er redusert fra 630 til 609 hittil i år, og skal ned til 590 i løpet av 2017. Med dette vil bemanningen i morbanken være redusert med 130 årsverk siden 2014. Endret kundeadfærd og ny teknologi legger til rette for økt effektivisering og målet om nullvekst i kostnader opprettholdes også for 2017.

Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 51 prosent (46 prosent).

Reduserte tap og fortsatt lavt mislighold

I første halvår 2017 ble tap på utlån og garantier 175 millioner kroner (287 millioner).

Det er i andre kvartal 2017 tapsført netto 81 millioner kroner (116 millioner) på utlån til næringsliv. Hittil i år er det netto tapsført 168 millioner kroner (275 millioner). Tapene i første halvår 2017 er i likhet med 2016 hovedsakelig knyttet til et fåtall engasjementer innenfor offshore. Alle de store engasjementene med behov for restrukturering er nå restrukturert og det er med bakgrunn i dette at årets tap forventes å bli lavere enn i 2016. Det er fortsatt usikkerhet rundt utviklingen i bransjen.

På privatkundeporteføljen er det i første halvår 2017 netto tapsført 7 millioner kroner.

Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier per 30. juni 2017 utgjorde 625 millioner kroner (415 millioner), en økning på 187 millioner siste 12 måneder.

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjorde 1.409 millioner kroner (1.453 millioner), tilsvarende 0,98 prosent (1,10 prosent) av brutto utlån ved halvårsskiftet.

Mislighold over 90 dager var 258 millioner kroner (255 millioner). Av brutto utlån utgjør dette 0,18 prosent (0,19 prosent). Misligholdet på næringslivskundeporteføljen var 85 millioner kroner (36 millioner) og på privatmarkedsporteføljen 173 millioner (219 millioner). Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer var på 55 millioner kroner (31 millioner) tilsvarende en andel på 21 prosent (12 prosent).

Andre tapsutsatte engasjement utgjorde 1.151 millioner kroner (1.198 millioner) fordelt på næringsliv med 1.128 millioner (1.171 millioner) og privatmarked med 23 millioner (28 millioner). Av brutto utlån utgjør andre tapsutsatte engasjement 0,80 prosent (0,90 prosent). Individuelle nedskrivninger på disse engasjementene var på 570 millioner kroner (384 millioner) tilsvarende en andel på 50 prosent (32 prosent).

Gruppevisetapsnedskrivninger

Beregning av gruppevisetapsnedskrivninger gjøres med utgangspunkt i:

- Hendelser som har påvirket bankens portefølje (som gir migrering mellom risikoklassene)
- Hendelser som ennå ikke har påvirket porteføljen på grunn av at bankens kredittrisikomodeller ikke fanger effektene raskt nok opp (for eksempel makroøkonomiske forhold)

Gruppevisetapsnedskrivninger knyttet til offshoresegmentet økte i første kvartal 2017 med 10 millioner kroner ut fra oppdaterte risikovurderinger av selskaper uten individuelle nedskrivninger. Det er ikke funnet grunnlag for å gjøre endringer i andre kvartal 2017. Samlede gruppevisetapsnedskrivninger er med dette 351 millioner kroner (418 millioner), som utgjør 0,25 prosent (0,41 prosent) av totale utlån. Gruppevisetapsnedskrivninger fordeler seg med 102 millioner kroner på privatmarkedet og 249 millioner kroner på næringsliv. Av avsetningen på 249 millioner kroner på næringslivsporteføljen utgjør avsetning knyttet til oljerelatert virksomhet 70 millioner kroner. Resterende gruppevisetapsnedskrivninger på næringslivsporteføljen på 179 millioner kroner fordeler seg relativt jevnt på øvrige sektorer.

Stor nedgang i gruppevisse nedskrivninger siste 12 måneder har sammenheng med at det er foretatt individuelle nedskrivninger på flere offshoreengasjementer. Grunnlaget for gruppevisse nedskrivninger ble dermed redusert.

Forvaltningskapital 149 milliarder kroner

Konsernets forvaltningskapital var per 30. juni 2017 på 149,4 milliarder kroner (141,1 milliarder) og har økt med 8,3 milliarder tilsvarende 6 prosent siste 12 måneder. Økningen skyldes primært utlånsvekst.

Per 30. juni 2017 er det solgt boliglån for 34,2 milliarder kroner (33,0 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt samt næringslivslån for 2,3 milliarder til SpareBank 1 Næringskreditt (1,4 milliarder). Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

God vekst i boliglån

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5 og note 9).

Totale utlån har økt med 11,2 milliarder kroner (8,1 milliarder) tilsvarende 8,5 prosent (6,5 prosent) siste 12 måneder og var ved halvårsskiftet 143,8 milliarder (inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt). Veksten i første halvår var 4,6 prosent (4,1 prosent).

Utlån til privatkunder økte med 8,9 milliarder kroner (7,9 milliarder) til 94,1 milliarder siste 12 måneder. Dette tilsvarer en vekst på 10,5 prosent (10,2 prosent). Veksten i første halvår var 5,3 prosent (5,5 prosent). Med denne veksten øker banken sin markedsandel.

Vekst i utlån til næringslivskunder siste 12 måneder var 2,3 milliarder kroner (0,2 milliarder) tilsvarende 4,8 prosent (0,4 prosent). Samlede utlån til næringslivskunder utgjorde 49,7 milliarder kroner per 30. juni 2017. Utlån til næringslivskunder økte i første halvår 2017 med 3,3 prosent (1,6 prosent).

Utlån til privatkunder utgjorde 65 prosent (64 prosent) av ordinære utlån til kunder per 30. juni 2017.

Sterk innskuddsvekst

Innskudd fra kunder økte med 8,5 milliarder kroner (0,8 milliarder) siste 12 måneder til 75,6 milliarder ved utgangen av første halvår 2017. Dette tilsvarer en vekst på 12,7 prosent (1,3 prosent). Innskuddsveksten i første halvår 2017 var 12,5 prosent (4,6 prosent).

Innskudd fra privatkunder økte med 1,9 milliarder kroner (1,5 milliarder) til 32,0 milliarder tilsvarende 6,2 prosent (5,3 prosent), og innskudd fra næringslivskunder økte med 6,7 milliarder (reduksjon 0,7 milliarder) til 43,5 milliarder tilsvarende en vekst på 18,0 prosent (nedgang 1,8 prosent) siste 12 måneder. I første halvår økte innskuddene i Privatmarked og Næringsliv med henholdsvis 7,6 prosent (6,4 prosent) og 16,4 prosent (3,1 prosent).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter utenfor bankens balanse var per 30. juni 2017 på 9,7 milliarder kroner (8,2 milliarder), og har hatt en økning på 17,5 prosent siste 12 måneder. Økningen er knyttet til verdiendring på underliggende verdipapirer og godt salg, særlig av aktiv forvaltningsprodukter.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	Januar-Juni		Endring
	2017	2016	
Aksjefond	5.970	5.177	793
Spareforsikring	782	681	101
Aktiv forvaltning	2.913	2.371	542
Totalt	9.665	8.229	1.436

Forsikringsprodukter

Bankens forsikringsportefølje er økt med 5,7 prosent siste 12 måneder og samlet premievolum var 1.292 millioner kroner per 30. juni 2017 (1.222 millioner). Skadeforsikring er økt med 3,0 prosent, personforsikring med 11,2 prosent og tjenestepensjon med 9,6 prosent. Totale inntekter på bankens forsikringsportefølje ble om lag 160 millioner kroner i 2016 og det prognoseres med vekst også i 2017.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	Januar-Juni		Endring
	2017	2016	
Skadeforsikring	753	731	22
Personforsikring	318	286	32
Tjenestepensjon	221	205	16
Totalt	1.292	1.222	70

Privatmarked

Samlede driftsinntekter ble 894 millioner kroner (812 millioner) hvor netto renteinntekter utgjorde 529 millioner kroner (474 millioner) og provisjonsinntektene 364 millioner kroner (338 millioner). Inntektene har økt innenfor alle produktområder som følge av god kundetilgang og økt produktbredde på eksisterende kunder. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 16,2 prosent (13,3 prosent). Som anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent benyttet, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlånsmarginen i første halvår 2017 ble 1,79 prosent (1,79 prosent), mens innskuddsmarginen ble 0,21 prosent (0,21 prosent) (målt mot 3 måneders Nibor). Gjennomsnittlig 3 måneders Nibor er redusert med ca. 50 basispunkter siden starten av 2016.

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet henholdsvis 10,0 prosent (9,8 prosent) og 5,6 prosent (4,5 prosent).

Det er gjennomgående lav risiko i utlån til privatkunder, og dette reflekteres i fortsatt svært lave tap. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånsportefølje. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom, og verdiutviklingen på boliger har vært tilfredsstillende i bankens markedsområde sett under ett.

Næringsliv

Driftsinntektene ble 645 millioner kroner (594 millioner) i første halvår 2017. Netto renteinntekter ble 544 millioner kroner (492 millioner) og provisjonsinntektene ble 101 millioner kroner (103 millioner) inklusive 5 millioner kroner (6 millioner) i inntekter på rente- og valutaforretninger. Driftsinntektene i næringslivssegmentet har økt i all hovedsak på grunn av sterk økning i innskuddsvolum og bedre utlånsmarginer.

Samlede tap i næringslivsdivisjonen ble 166 millioner kroner (274 millioner kroner). Tapene er i all vesentlighet knyttet til utfordringene innen offshore.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 9,5 prosent for første halvår 2017 (2,4 prosent). Som anvendt kapital i første halvår 2017 er regulatorisk kapital på 15,0 prosent benyttet, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,69 prosent (2,63 prosent) og minus 0,17 prosent (minus 0,17 prosent) i første halvår.

Utlånene økte med 2,4 prosent og innskudd med 19,5 prosent siste 12 måneder.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i første halvår 2017 ble 164,3 millioner kroner (147 millioner) før skatt.

Resultat før skatt (mill. kr)	Januar-Juni		Endring
	2017	2016	
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	23,5	43,3	-19,8
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	57,6	48,5	9,1
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	35,7	25,9	9,8
SpareBank 1 Markets (proforma inklusive Allegro)	20,4	9,9	10,5
SpareBank 1 SMN Invest	16,0	22,5	-6,5
Andre selskaper	11,2	-3,4	14,5
Sum	164,3	146,7	17,6

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med en svært sterk markedsandel i hele markedsområdet, særlig i Trondheim. Ambisjonen er å fortsette og styrke markedsandelen i regionen. I tillegg har selskapet i samarbeid med BN Bank etablert selskapet BN Bolig, hvor EiendomsMegler 1 og BN Bank har en eierandel på 50 prosent hver. Dette er en satsing på eiendomsmegling i Oslo-markedet som i tillegg til økte inntekter fra eiendomsmegling skal bidra til sterkere boliglånsvekst for BN Bank i dette markedet.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge sitt resultat før skatt i første halvår 2017 ble 23,5 millioner kroner (43,3 millioner). Resultatet er svekket av 11,5 millioner i oppstartskostnader i BN Bolig i og med at EiendomsMegler 1 Midt-Norge konsoliderer resultatet fra BN Bolig som datterselskap.

Antall solgte boligenheter var 3.695 i første halvår 2017 mot 3.846 første halvår 2016.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat på 57,6 millioner kroner i første halvår (48,5 millioner) og har positiv resultatutvikling som følge av sterk inntektsøkning, begrenset kostnadsvekst og god risikostyring. Selskapet har leasing- og billånsavtaler for til sammen 5,7 milliarder kroner, der leasingavtalene utgjør 2,7 milliarder kroner og billån 3,0 milliarder kroner.

Det har vært god vekst, og spesielt på billån hvor veksten siste 12 måneder har vært 42 prosent. SamSpar-bankene i SpareBank 1 hadde ved halvårsskiftet en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent og Sparebanken Sogn og Fjordane en eierandel på 7,5 prosent. SpareBank 1 SMN eier 64,6 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde i første halvår 2017 et overskudd før skatt på 35,7 millioner kroner (25,9 millioner). Resultatøkningen er knyttet til effekter av oppkjøp og god drift.

Selskapet retter seg mot SMB-segmentet med en teknologisk moderne distribusjonsmodell og et bredt tjenestespekter.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN overtok alle aksjer i Økonomisenteret med omlag 110 ansatte med virkning fra første januar 2017. Selskapet har etter dette 360 ansatte og en årsomsetning på 360 millioner kroner. Dette har bidratt til resultatforbedringen i første halvår og medført betydelig økning i både inntekter og kostnader.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et overskudd før skatt i første halvår 2017 på 16,0 millioner kroner (22,5 millioner).

Verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjebeholdning representerer 3,2 millioner kroner av resultatet. Selskapet har i tillegg eierinteresser i eiendomsselskapet Grilstad Marina og resultatandelen herfra var 12,8 millioner kroner i første halvår 2017.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med eierandel på 70,6 prosent. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim og Ålesund. Det er 130 ansatte i selskapet.

SpareBank 1 Markets er et verdipapirforetak med et komplett produktspekter. Selskapets ambisjon er å være et lønnsomt kapitalmarkedsmiljø som i samarbeid med eierbankene kan levere alle kapitalmarkedstjenester.

SpareBank 1 Markets har kjøpt Allegro Kapitalforvaltning i Trondheim og SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning i Tromsø av henholdsvis SpareBank 1 SMN og Sparebank 1 Nord-Norge. De to selskapene fusjoneres og blir sentral i SpareBank 1 Markets sin nysatsing på kapitalforvaltning med en samlet forvaltningskapital på ti milliarder kroner.

Selskapets resultat før skatt i første halvår 2017 ble 20,4 millioner kroner (9,9 millioner). Det har vært positiv resultatutvikling i selskapet de siste kvartalene, særlig innenfor aksje- og derivathandel og fremmedkapitalområdet. Resultatet på 20,4 millioner kroner (9,9 millioner) er proforma tall inklusive resultat for Allegro kapitalforvaltning. Resultatet i Allegro kapitalforvaltning var i første halvår 2017 3,2 millioner kroner (4,4 millioner).

SpareBank 1 Markets har i løpet av første kvartal 2017 gjennomført flere ansettelser som forventes å bidra til å styrke inntjeningen i selskapet når ansettelsene når normalisert inntjeningskraft.

I SpareBank 1 SMNs markedsområde er selskapet det ledende kapitalmarkedsmiljøet. SpareBank 1 Markets har hovedfokus på kunder hvor selskapet selv har en sterk konkurranseposisjon alene eller i samspill med eierbankene.

Andre selskaper

Andre selskaper representerer hovedsakelig eiendomsselskaper hvor SpareBank 1 SMN med datterselskaper er største leietaker.

Vurderer salg av Søndre gate 4-10 (hovedkontoret)

SpareBank 1 SMN vurderer å selge hele eller deler av hovedkontoret i Trondheim. Eiendommen ligger i sentrum, Søndre gt. 4-10 og strekker seg fra Kongens gate til Dronningens gate. Eiendommen ble ferdigstilt i 2010 og omfatter i sin helhet ca. 22.000 kvm, fordelt på kontor, butikkhandel og parkering. Ved et eventuelt salg er intensjonen å leie tilbake arealet som i dag benyttes av SpareBank 1 SMN og datterselskaper. SpareBank 1 SMN har engasjert SpareBank 1 Markets som rådgiver i prosessen.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Strategien legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i 12 måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 28 milliarder kroner og er finansiert i 32 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Finansdepartementet stiller krav til at alle kredittinstitusjoner skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer til å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

LCR er beregnet til 160 prosent per 30. juni 2017 (149 prosent).

Konsernets innskuddsdekning per 30. juni 2017 har økt til 53 prosent (51 prosent) som følge av høy innskuddsvekst.

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 80 prosent (83 prosent) ved halvårsskiftet.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook negative) og A- (outlook stable). Moody's endret i juli 2017 utsiktene for SpareBank 1 SMN og andre norske banker fra "stable" til "negative" outlook. Endringen er utløst av forventning om innføring av EUs krisehåndteringsdirektiv, som trolig vil medføre lavere sannsynlighet for støtte fra offentlige myndigheter til norske banker.

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 30. juni 2017 ble 15,0 prosent (14,1 prosent). Endringen siste tolv måneder tilskrives:

- Ren kjernekapital har økt med 1,0 milliarder kroner tilsvarende en vekst på 8 prosent, hovedsakelig som følge av tilbakeholdt overskudd
- Samlet kapitalbehov er økt med 139 millioner kroner tilsvarende en vekst på 1,9 prosent siste tolv måneder. Det har vært reduksjon i utlån til næringseiendom i BN Bank
- I morbanken har utlånsveksten vært relativt høy på boliglån
- Beregningsgrunnlag for IRB for næringsliv er noe redusert, men dette motvirkes i stor grad av økt kapitalbehov knyttet til overgangsordningen

Per 30. juni 2017 er regulatoriske krav til ren kjernekapital på 11,5 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav.

Finanstilsynets endelige vurdering av tillegg for risikoer som ikke dekkes tilstrekkelig av pilar 1 ble fastsatt til 2,1 prosent. Påslaget er hovedsakelig knyttet til eierrisiko, markedsrisiko samt konsentrasjonsrisiko på kreditt. I desember 2016 besluttet Finansdepartementet at motsyklisk buffer skal økes med ytterligere 0,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2017. Styret besluttet derfor å øke kapitalmålet til 15 prosent for å sikre en tilstrekkelig buffer.

Styret i SpareBank 1 SMN gjør løpende vurderinger av kapitalsituasjonen og fremtidige kapitalkrav.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 30. juni 2017 var 73,85 kroner (69,18 kroner), og resultatet per egenkapitalbevis ble 3,65 kroner (3,71 kroner).

Per 30. juni 2017 var kursen 71,75 kroner (46,70 kroner), og det er i 2017 utbetalt et utbytte for 2016 på 3,00 kroner per bevis (2,25 kroner).

Pris/Inntjening ble 9,82 (6,30) og Pris/Bok 0,97 (0,68) per 30. juni 2017.

Risikoforhold

Konsernets problemlån preges av utfordringene knyttet til offshorenæringen. Lån til oljerelatert virksomhet utgjør per 30. juni 2017 4,1 prosent av konsernets samlede utlån. Kredittkvaliteten i bankens øvrige utlånsportefølje er tilfredsstillende, og det har ikke vært noen spill-over effekter fra offshore til andre bransjer, og det foreligger ingen øvrige konsentrasjoner i misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Fastlands BNP økte i første kvartal. En svakere norsk krone har virket positivt for norsk eksportnæring. Reallønnsveksten forventes å være lav men positiv. Kombinert med et vedvarende lavt rentenivå vurderer banken at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje vil være lav. Arbeidsledigheten har falt og banken legger til grunn at arbeidsledigheten vil være relativt moderat i bankens markedsområder sett under ett.

Kredittetterspørselen fra norske husholdninger er fortsatt høyere enn lønnsveksten og vil påvirkes av utviklingen i boligprisene. Dersom boligprisene stagnerer, eller faller, vil det være en risiko for at spareraten øker i husholdninger med høy gjeldsgrad, noe som vil kunne gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv. Etter en meget sterk vekst i boligprisene i Oslo, ser vi nå en utflatning i markedet.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen, hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se forøvrig avsnittet foran om finansiering og likviditet).

Utsikter

SpareBank 1 SMN har i 2017 hatt en positiv resultatutvikling. Det er god utvikling i alle forretningsområder med forbedrede marginer og vekst. Bankvirksomheten effektiviseres kontinuerlig.

Bankens utlånstap var på kun 0,25 prosent i første halvår, til tross for den vanskelige situasjonen innenfor offshorenæringen. Dette viser at bankens utlånsportefølje er robust og veldiversifisert. Det er likevel fortsatt usikkerhet knyttet til utviklingen i offshorenæringen.

For å nå konsernets lønnsomhetsmål er det iverksatt en rekke tiltak som skal effektivisere kapitalanvendelsen, bedre risikoprisingen og styrke produktdekningen. Bankens skal oppnå kostnadseffektiv drift gjennom effektivisering av distribusjon og arbeidsprosesser. Bruk av ny teknologi vil bidra til økt salgskraft og effektivisering av prosesser. SpareBank 1 SMN har en målsetting om nullvekst i kostnader i morbanken i 2017.

Det legges til grunn at banken for 2017 deler ut 50 prosent av resultatet som utbytte og gaver.

Styret er godt fornøyd med konsernets prestasjoner og resultat så langt i 2017.

Trondheim, 8. august 2017
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Aud Skrudland

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Arnhild Holstad

Erik Gunnes
Ansatterrepresentant

Venche Johnsen
Ansatterrepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef

Resultatregnskap

Morbank						Konsern					
1. halvår						1. halvår					
2016	2.kv.16	2.kv.17	2016	2017	(mill. kr)	Note	2017	2016	2.kv.17	2.kv.16	2016
3.401	849	883	1.714	1.759	Renteinntekter		1.877	1.806	945	896	3.597
1.717	424	422	866	831	Rentekostnader		833	864	424	424	1.714
1.684	424	461	848	929	Netto renteinntekter	10	1.043	942	521	472	1.883
971	247	268	482	513	Provisjonsinntekter		658	626	349	331	1.251
85	23	24	41	45	Provisjonskostnader		74	64	38	36	133
36	9	9	17	17	Andre driftsinntekter		409	287	227	154	556
922	233	253	458	485	Netto provisjons- og andre inntekter		993	849	538	448	1.674
817	551	561	580	608	Utbytte		4	74	3	73	88
-	-	-	-	-	Netto resultat fra eierinteresser	3	165	246	94	127	423
188	26	25	63	33	Netto resultat fra finansielle instrumenter	3	100	124	35	71	434
1.006	577	586	643	641	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		269	443	131	271	944
3.612	1.234	1.300	1.948	2.054	Sum inntekter		2.306	2.234	1.191	1.191	4.502
536	152	150	300	302	Personalkostnader		706	613	362	318	1.159
615	161	158	304	311	Andre driftskostnader		463	403	236	209	844
1.151	314	307	603	613	Sum driftskostnader	11	1.169	1.016	598	528	2.003
2.461	921	993	1.345	1.441	Resultat før tap		1.137	1.217	593	664	2.499
502	113	80	281	167	Tap på utlån, garantier m.v.	6,7	175	287	86	118	516
1.959	807	913	1.064	1.274	Resultat før skatt	3	961	930	507	546	1.983
290	63	86	126	168	Skattekostnad		205	157	109	85	341
-13	-	-	-	-	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	3	2	-2	3	-1	4
1.655	745	826	938	1.106	Periodens resultat		759	771	401	460	1.647
					Kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		742	752	390	449	1.606
					Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		17	19	11	11	41
					Resultat per egenkapitalbevis*		3,65	3,71	1,92	2,21	7,91
					Utvannet resultat pr egenkapitalbevis		3,65	3,71	1,92	2,21	7,91

* Resultat multiplisert med ek-beviseiernes andel av resultatet dividert på antall ek-bevis

Utvidet resultatregnskap

Morbank					Konsern					
1. halvår					1. halvår					
2016	2.kv.16	2.kv.17	2016	2017	(mill. kr)	2017	2016	2.kv.17	2.kv.16	2016
1.655	745	826	938	1.106	Periodens resultat	759	771	401	460	1.647
					Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat					
-75	-	-	-	-	Aktuarielle gevinster og tap pensjoner	-	-	-	-	-77
19	-	-	-	-	Skatt på estimatavvik pensjon	-	-	-	-	19
					Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	1	-23	-2	-23	-1
-56	-	-	-	-	Sum	1	-23	-2	-23	-58
					Poster som vil bli reklassifisert til resultat					
-52	-52	9	-52	9	Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	9	-52	9	-52	-50
-	-	-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	1	-17	1	-2	-7
-	-	-	-	-	Skatt	-	-	-	-	-
-52	-52	9	-52	9	Sum	10	-69	10	-55	-58
1.547	692	835	886	1.115	Totalresultat	770	679	409	382	1.531
					Kontrollerende eierinteressers andel av periodens totalresultat	753	661	398	372	1.490
					Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens totalresultat	17	19	11	11	41

Balanse

Morbank				Konsern		
31.12.16	30.6.16	30.6.17 (mill. kr)	Note	30.6.17	30.6.16	31.12.16
315	1.200	2.448		2.448	1.200	315
8.203	9.918	10.002		4.997	6.013	3.892
96.499	92.724	100.733	5	106.388	96.960	101.354
17.636	19.939	20.394	15	20.312	19.862	17.557
4.812	7.005	4.587	15	4.673	6.927	4.752
248	232	200	15	1.475	1.464	1.542
3.766	3.672	3.771		5.633	5.524	5.638
3.005	3.005	3.120		0	-	-
226	330	226		32	217	15
470	473	480		709	583	639
882	734	991	12	2.780	2.395	2.376
136.062	139.231	146.952	Eiendeler	149.449	141.145	138.080
10.299	10.212	9.261		9.521	10.227	10.509
68.391	68.026	76.494	9	75.559	67.031	67.168
36.317	38.137	39.674	14	39.674	38.137	36.317
3.973	5.831	3.750	15	3.761	5.924	4.074
731	937	913	13	1.970	1.772	1.531
-	-	-		0	16	0
3.140	3.536	3.142	14	3.184	3.579	3.182
122.850	126.680	133.234	Sum gjeld	133.670	126.685	122.781
2.597	2.597	2.597		2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0		-6	-7	-4
895	895	895		895	895	895
4.487	3.790	4.487		4.482	3.783	4.484
389	-	-		-	-	389
220	-	-		-	-	220
4.498	4.105	4.498		4.498	4.105	4.498
126	221	126		139	233	139
-	5	9		1.902	1.681	1.656
-	938	1.106		759	771	-
				514	403	425
13.212	12.552	13.718	Sum egenkapital	15.780	14.460	15.299
136.062	139.231	146.952	Gjeld og egenkapital	149.449	141.145	138.080

Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern			
1. halvår			(mill. kr)	1. halvår			
2016	2016	2017		2017	2016	2016	
1.655	938	1.106	Resultat etter skatt	759	771	1.647	
34	21	22	+ Av- og nedskrivninger	49	48	98	
502	281	167	+ Tap på utlån/garantier	175	287	516	
2.191	1.240	1.295	Tilført fra årets virksomhet	983	1.107	2.261	
2.310	308	109	Reduksjon/(økning) øvrige fordringer	-348	45	2.234	
-1.586	534	-41	Økning/(reduksjon) annen gjeld	126	580	-1.601	
-7.405	-3.408	-4.401	Reduksjon/(økning) utlån	-5.210	-3.832	-8.454	
-2.318	-4.034	-1.800	Reduksjon/(økning) utlån kredittinstitusjoner	-1.105	-3.606	-1.485	
3.299	2.935	8.104	Økning/(reduksjon) innskudd kunder	8.391	2.941	3.078	
2.144	2.058	-1.038	Økning/(reduksjon) innskudd kredittinstitusjoner	-988	2.073	2.354	
-1.885	-4.187	-2.757	Reduksjon/(økning) sertifikater og obligasjoner	-2.756	-4.110	-1.805	
-3.249	-4.555	-529	A) Netto likviditetsendring fra virksomhet	-906	-4.803	-3.418	
-26	-58	-26	Brutto investeringer bygninger/drifsmidler	-97	17	-52	
-223	-234	-121	Netto innbetalt kapital tilknyttede selskaper/datterselskaper	239	-89	33	
36	52	57	Reduksjon/(økning) aksjer og eierinteresser	146	38	-67	
-213	-240	-89	B) Netto likviditetsendring investeringer	288	-34	-86	
-324	73	2	Økning/(reduksjon) i ansvarlig lånekapital	2	116	-281	
0	0	0	Innbetalinger/(utbetalinger) knyttet til eierandelskapital	0	0	0	
-292	-292	-389	Utbetalt utbytte	-389	-292	-292	
-40	-40	-220	Besluttet gaveutdeling	-220	-40	-40	
1.162	2.983	3.358	Økning/(reduksjon) annen langsiktig gjeld	3.358	2.983	1.162	
507	2.724	2.751	C) Netto likviditetsendringer finansiering	2.751	2.766	549	
-2.955	-2.071	2.133	A) + B) + C) Netto endringer i likvider i året	2.133	-2.071	-2.955	
3.270	3.270	315	Likviditetsbeholdning per 1.1	315	3.270	3.270	
315	1.200	2.448	Likviditetsbeholdning ved utgangen av kvartalet	2.448	1.200	315	
-2.955	-2.071	2.133	Endring	2.133	-2.071	-2.955	

Endring i egenkapital

Morbank (mill. kr)	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital						
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings-fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen-egenkapital	Sum- egenkapital
Egenkapital per 1.1.16	2.597	895	4.105	3.790	292	40	279	-	11.998
Periodens resultat	-	-	411	730	389	220	-95		1.655
Utvidede resultatposter									
Urealiserte verdier aksjer Tilgjengelig for salg	-	-	2	3	-	-	-57	-	-52
Estimatavvik pensjoner	-	-	-20	-36	-	-	0	-	-56
Sum utvidede resultatposter	-	-	-18	-33	-	-	-57	-	-108
Totalresultat for perioden	-	-	393	697	389	220	-152	-	1.547
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2015	-	-	-	-	-292	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-40	-	-	-40
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	0
Sum transaksjoner med eierne	0	-	-	0	-292	-40	-	-	-332
Egenkapital per 31.12.16	2.597	895	4.498	4.487	389	220	126	-	13.212
Egenkapital per 1.1.17	2.597	895	4.498	4.487	389	220	126	-	13.212
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	1.106	1.106
Utvidede resultatposter									
Urealiserte verdier aksjer Tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	-	9	9
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	9	9
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-	1.115	1.115
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2017	-	-	-	-	-389	-	-	-	-389
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-220	-	-	-220
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	0
Sum transaksjoner med eierne	0	-	-	0	-389	-220	-	-	-609
Egenkapital per 30.06.17	2.597	895	4.498	4.487	-	-	126	1.115	13.718

Konsern	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital							
(mill. kr)	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen- egenkapital	Ikke-kontrollerende eierinteresser	Sum- egenkapital
Egenkapital per 1.1.16	2.576	895	4.105	3.790	292	40	290	1.597	318	13.904
Periodens resultat	-	-	411	730	389	220	-95	-49	41	1.647
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-8	-	-8
Urealiserte verdier aksjer Tilgjengelig for salg	-	-	2	3	-	-	-56	-0	-	-50
Estimatavvik pensjoner	-	-	-20	-36	-	-	-	-1	-0	-58
Sum utvidede resultatposter	-	-	-18	-33	-	-	-56	-9	-0	-116
Totalresultat for perioden	-	-	393	697	389	220	-151	-58	41	1.531
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2015	-	-	-	-	-292	-	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-40	-	-	-	-40
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	-	0
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	-12	-	-12
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	132	-	132
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets*)	17	-	-	-3	-	-	-	-2	-	11
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	66	66
Sum transaksjoner med eierne	17	-	-	-3	-292	-40	-	118	66	-135
Egenkapital per 31.12.16	2.593	895	4.498	4.484	389	220	139	1.656	425	15.299

*) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

(mill. kr)	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital							
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum
Egenkapital per 1.1.17	2.593	895	4.498	4.484	389	220	139	1.656	425	15.299
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	742	17	759
Utvidede resultatposter										-
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Urealiserte verdier aksjer Tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	-	9	-	9
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	11	-	11
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-	753	17	770
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2016	-	-	-	-	-389	-	-	-	-	-389
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-220	-	-	-	-220
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	-	0
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	0	-	0
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	256	-	256
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets*)	-2	-	-	-2	-	-	-	-5	-	-8
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	71	71
Sum transaksjoner med eierne	-2	-	-	-2	-389	-220	-	252	71	-290
Egenkapital per 30.06.17	2.591	895	4.498	4.482	-	-	139	2.661	514	15.780

*) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	25
Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger	26
Note 3 - Segmentrapportering	27
Note 4 - Kapitaldekning	29
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	31
Note 6 - Tap på utlån og garantier	32
Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier	33
Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement	34
Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	35
Note 10 - Netto renteinntekter	36
Note 11 - Andre driftskostnader	37
Note 12 - Øvrige eiendeler	38
Note 13 - Annen gjeld	39
Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	40
Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	41
Note 16 - Likviditetsrisiko	43

Note 1 - Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med børsforskrift, børsregler og International Financial Reporting Standards (IFRS), godkjent av EU, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2016. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 3 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Pensjoner

Sparebank1 SMN -konsernet har to typer pensjonsavtaler - ytelsesbasert og innskuddsbasert pensjonsavtale. Konsernet har ikke innhentet ny pensjonsberegning per 30.juni 2017 da det ikke er identifisert forhold som vesentlig endrer pensjonsforpliktelsen. For ytterligere beskrivelse av de ulike pensjonsordningene, se note 24 i årsrapporten for 2016.

Note 3 - Segmentrapportering

For datterselskapene oppgis tall fra de respektive selskapsregnskapene, mens for tilknyttede og felleskontrollerte selskaper som tas inn etter egenkapitalmetoden oppgis konsernets resultatandel etter skatt samt bokført verdi av investeringen på konsernnivå.

Konsern 30. juni 2017

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Nærings- liv	SB1- Markets	SB 1- Finans EM 1	MN	SB- Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/elim	Total
Netto renteinntekter	470	488	-4	1	106	-1	-	-	-16	1.043
Renter av anvendt kapital	59	56	-	-	-	-	-	-	-115	-
Sum renteinntekter	529	544	-4	1	106	-1	-	-	-131	1.043
Netto provisjons- og andre inntekter	364	96	156	254	27	210	-	-	-115	993
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	5	35	-	-	-	134	48	50	272
Sum inntekter	894	645	186	255	133	210	134	48	-196	2.308
Sum driftskostnader	391	194	170	235	67	174	-	-	-61	1.169
Resultat før tap	503	451	16	20	66	36	134	48	-135	1.139
Tap på utlån, garantier m.v.	1	166	-	-	8	-	-	-	-0	175
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	501	286	16	20	58	36	134	48	-135	964
EK avkastning *)	16,2 %	9,5 %								9,9 %
Balanse										
Utlån til kunder	98.262	39.895	-	-	6.207	-	-	-	-564	143.800
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-34.345	-2.097	-	-	-	-	-	-	-0	-36.442
Individuell nedskrivning utlån	-20	-584	-	-	-13	-	-	-	-2	-619
Gruppenedskrivning utlån	-90	-218	-	-	-23	-	-	-	-20	-351
Andre eiendeler	177	2.486	1.915	1.509	31	323	1.379	1.103	34.137	43.061
Sum eiendeler	63.984	39.483	1.915	1.509	6.202	323	1.379	1.103	33.550	149.449
Innskudd fra og gjeld til kunder	37.437	37.669	-	-	-	-	-	-	453	75.559
Annen gjeld og egenkapital	26.547	1.814	1.915	1.509	6.202	323	1.379	1.103	33.097	73.891
Sum egenkapital og gjeld	63.984	39.483	1.915	1.509	6.202	323	1.379	1.103	33.550	149.449

Konsern 30. juni 2016

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Nærings- liv	SB1- Markets	EM 1	SB1- Finans MN	SB1- Regnskaps- huset SMN	SB1- Gruppen	BN Bank	Øvrige/elim	Total
Netto renteinntekter	449	471	-4	2	88	-0			-64	942
Renter av anvendt kapital	25	20							-46	-
Sum renteinntekter	474	492	-4	2	88	-0	-	-	-110	942
Netto provisjons- og andre inntekter	338	97	108	216	-5	126			-30	849
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	6	33	-	-	-	141	51	211	441
Sum inntekter	812	594	136	217	83	126	141	51	71	2.232
Sum driftskostnader	401	182	129	174	29	100			2	1.016
Resultat før tap	412	412	7	43	54	26	141	51	71	1.217
Tap på utlån, garantier m.v.	7	274	2	-	6	-	-	-	-1	287
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	405	138	5	43	48	26	141	51	71	928
EK avkastning *)	13,3 %	2,4 %								10,9 %
Balanse										
Utlån til kunder	89.299	37.454	-	-	4.933	-	-	-	896	132.583
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-33.044	-1.749	-	-	-	-	-	-	0	-34.793
Individuell nedskrivning utlån	-23	-379	-	-	-8	-	-	-	-2	-412
Gruppenedskrivning utlån	-95	-304	-	-	-19	-	-	-	1	-418
Andre eiendeler	213	7	1.604	296	13	220	1.508	1.153	39.172	44.185
Sum eiendeler	56.349	35.029	1.604	296	4.919	220	1.508	1.153	40.066	141.145
Innskudd fra og gjeld til kunder	35.457	31.511	-	-	-	-	-	-	63	67.031
Annen gjeld og egenkapital	20.892	3.519	1.604	296	4.919	220	1.508	1.153	40.003	74.114
Sum egenkapital og gjeld	56.349	35.029	1.604	296	4.919	220	1.508	1.153	40.066	141.145

*) Regulatorisk kapital er lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i PM og Næringsliv. Denne kapitalen er oppgrosset til 15,0 (14,5) prosent for å være i tråd med bankens kapitalmål.

**) Spesifikasjon av netto avkastning på finansielle eiendeler inkl. holdt for salg (mill. kr)

	30.6.17	30.6.16
Utbytte	4	74
Gevinst/(tap) på aksjer	34	69
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	-3	21
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi	15	20
Gevinst/(tap) på valuta	19	28
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	187	3
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring	-152	-17
Sum verdiendringer finansielle eiendeler	100	124
SpareBank 1 Gruppen	134	141
SpareBank 1 Boligkreditt	-37	22
SpareBank 1 Næringskreditt	13	15
BN Bank	50	51
SpareBank 1 Kredittkort	7	14
SpareBank 1 Mobilbetaling	-14	-9
Andre selskaper	14	11
Sum avkastning på eierinteresser	167	244
Sum	272	441

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretaksporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 30. juni 2017 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 1,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank1 SMN på 2,1 prosent med virkning fra fjerde kapital 2016. Totalt minstekrav til ren kjernekapital inklusive pilar 2-kravet er dermed 13,6 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer økte fra 1,0 prosent til 1,5 prosent med virkning fra 30. juni 2016. Finansdepartementet har vedtatt at kapitalbufferen økes med 0,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2017.

Fra fjerde kvartal 2016 er differensierte satser på motsyklisk buffer trådt i kraft. For engasjementer i andre land benyttes den motsykliske kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. For andre kvartal 2017 er morbanken under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer. For konsern er beregnet vektet motsyklisk kapitalbuffer på 1,5 prosent.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 40 prosent i 2016 og 50 prosent i 2017. Nedtrappingen øker med ytterligere 10 prosent for hvert år. Per 30. juni 2017 hadde banken 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping. Tilsvarende for ansvarlig lån er 675 millioner kroner. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens rene kjernekapitaldekning faller under 5,125 prosent.

Morbank				Konsern		
31.12.16	30.6.16	30.6.17	(mill. kr)	30.6.17	30.6.16	31.12.16
13.212	12.552	13.718	Sum balanseført egenkapital	15.780	14.460	15.299
-	-	-	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-264	-	-
-470	-473	-480	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-872	-715	-741
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	117	169	117
-609	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-609
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser i annen egenkapital	-514	-403	-425
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	241	203	220
-	-93	-	Overfinansiering pensjonsforpliktelse	-	-94	-
-	-938	-1.106	Periodens resultat	-759	-771	-
-	707	726	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent etter skatt av periodens resultat)	380	540	-
-29	-36	-32	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-50	-58	-48
-190	-124	-195	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-257	-187	-248
-	-	-	Justering for urealisert tap/(gevinst) på derivatforpliktelser ført til virkelig verdi (DVA)	7	-	-
-	-	-	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-3	-389	-337
11.913	11.594	12.632	Sum ren kjernekapital	13.806	12.757	13.229
950	950	950	Fondsobligasjon	1.358	1.353	1.358
483	493	459	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	459	493	483
13.346	13.037	14.041	Sum kjernekapital	15.622	14.604	15.069
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1.000	1.000	1.000	Ansvarlig kapital	1.710	1.647	1.698
673	673	561	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	561	673	673
-256	-43	-245	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-245	-43	-256
1.418	1.631	1.317	Sum tilleggskapital	2.026	2.278	2.116
14.764	14.668	15.358	Netto ansvarlig kapital	17.649	16.882	17.185

			Minimumskrav ansvarlig kapital			
1.065	1.027	1.106	Spesialiserte foretak	1.232	1.169	1.206
1.064	1.095	1.031	Foretak	1.045	1.143	1.102
1.270	1.285	1.277	Massemarked eiendom	1.759	1.752	1.753
85	52	91	Massemarked øvrig	94	55	88
1.223	1.238	1.234	Egenkapitalposisjoner IRB	1	3	3
4.707	4.696	4.739	Sum kredittrisiko IRB	4.131	4.123	4.153
5	3	5	Stater og sentralbanker	5	3	5
73	65	74	Obligasjoner med fortrinnsrett	131	118	130
426	606	485	Institusjoner	425	540	340
5	0	5	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	9	10	7
45	55	43	Foretak	161	259	253
0	-	0	Massemarked	401	160	179
13	-	16	Engasjementer med pant i fast eiendom	306	364	342
245	246	221	Egenkapitalposisjoner	339	329	338
86	57	64	Øvrige eiendeler	164	147	178
898	1.033	914	Sum kredittrisiko Standardmetoden	1.942	1.931	1.772
35	18	28	Gjeldsrisiko	29	19	36
-	-	-	Egenkapitalrisiko	6	10	5
-	-	-	Valutarisiko	1	1	1
334	334	341	Operasjonell risiko	510	479	479
51	47	67	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	123	90	84
-	-	-	Overgangsordning	634	585	574
6.026	6.127	6.089	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.376	7.237	7.103
75.325	76.592	76.107	Beregningsgrunnlag	92.202	90.464	88.786
3.390	3.447	3.425	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.149	4.071	3.995
			Bufferkrav			
1.883	1.915	1.903	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.305	2.262	2.220
2.260	2.298	2.283	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.766	2.714	2.664
1.130	1.149	1.142	Motsykliskbuffer, 1,5 prosent (1,0 prosent)	1.383	1.357	1.332
5.273	5.361	5.327	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	6.454	6.332	6.215
3.251	2.786	3.880	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	3.203	2.354	3.018
			Kapitaldekning			
15,8 %	15,1 %	16,6 %	Ren kjernekapitaldekning	15,0 %	14,1 %	14,9 %
17,7 %	17,0 %	18,4 %	Kjernekapitaldekning	16,9 %	16,1 %	17,0 %
19,6 %	19,2 %	20,2 %	Kapitaldekning	19,1 %	18,7 %	19,4 %
			Uvektet kjernekapitalandel			
133.514	136.909	145.532	Balanseposter	207.760	206.172	194.324
8.234	7.532	7.555	Poster utenom balansen	9.400	10.174	10.068
-690	-726	-707	Øvrige justeringer	-1.190	-1.457	-1.388
141.058	143.715	152.380	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	215.969	214.888	203.005
13.346	13.037	14.041	Kjernekapital	15.622	14.604	15.069
9,5 %	9,1 %	9,2 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,2 %	6,8 %	7,4 %

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.16	30.6.16	30.6.17	(mill. kr)	30.6.17	30.6.16	31.12.16
10.290	9.185	10.959	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	11.213	9.357	10.499
1.599	1.667	1.298	Havbruk	1.708	2.044	1.985
2.701	2.546	3.115	Industri og bergverk	3.415	2.823	2.985
2.980	2.934	3.407	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	4.018	3.432	3.532
2.288	2.395	1.340	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	1.589	2.591	2.510
4.983	5.370	4.532	Sjøfart og offshore	4.532	5.407	4.983
13.688	14.051	14.692	Eiendomsdrift	14.749	14.110	13.744
2.442	2.456	2.482	Forretningsmessig tjenesteyting	2.230	2.119	2.072
3.220	3.299	3.421	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	4.142	3.829	3.836
273	170	269	Offentlig forvaltning	282	186	288
1.670	1.626	1.788	Øvrige sektorer	1.819	1.512	1.700
46.135	45.699	47.303	Sum næring	49.698	47.411	48.133
86.513	82.619	90.804	Lønnstakere	94.101	85.171	89.402
132.648	128.318	138.107	Sum utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	143.800	132.583	137.535
33.142	32.952	34.181	Herav Boligkreditt	34.181	32.952	33.142
2.069	1.841	2.261	Herav Næringskreditt	2.261	1.841	2.069
97.437	93.525	101.665	Brutto utlån til kunder	107.358	97.790	102.325
620	402	604	- Individuelle nedskrivninger	619	412	632
318	398	328	- Nedskrivning på grupper av utlån	351	418	339
96.499	92.724	100.733	Netto utlån til kunder	106.388	96.960	101.354

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank

1. halvår

Tap på utlån (mill. kr)	2017			2016			2016		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-4	-17	-20	-0	229	229	0	449	450
Periodens endring i gruppenedskrivninger	-	10	10	-	40	40	-	-40	-40
Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	5	165	170	6	4	9	8	34	42
Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	2	7	9	3	2	5	10	49	59
Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	-2	-0	-2	-1	-1	-2	-6	-3	-8
Sum tap på utlån og garantier	1	166	167	7	274	281	13	490	502

Konsern

1. halvår

Tap på utlån (mill. kr)	2017			2016			2016		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-4	-14	-18	-0	231	230	0	454	454
Periodens endring i gruppenedskrivninger	2	10	12	2	39	42	4	-42	-38
Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	5	165	170	6	4	10	8	36	44
Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	5	8	13	6	2	8	14	50	64
Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	-2	-0	-2	-1	-1	-2	-6	-3	-9
Sum tap på utlån og garantier	7	168	175	12	275	287	21	495	516

Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier

Morbank

Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	30.6.17			30.6.16			31.12.16		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.*)	28	597	625	28	148	176	28	148	176
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	5	165	170	6	4	9	8	34	42
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	4	6	10	3	7	10	3	36	39
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	102	103	1	7	8	2	6	8
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	0	62	62	3	237	240	4	518	523
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	20	590	610	23	381	405	24	602	625

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 6,1 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

Gruppenedskrivninger (mill.kr)	30.6.17			30.6.16			31.12.16		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	90	228	318	90	268	358	90	268	358
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	-	10	10	-	40	40	-	-40	-40
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	90	238	328	90	308	398	90	228	318

Konsern

Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	30.6.17			30.6.16			31.12.16		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.*)	31	607	638	31	153	184	31	153	184
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	5	165	170	6	4	10	8	36	44
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	4	6	10	4	7	10	3	36	39
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	102	103	1	7	8	2	6	8
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	0	64	64	4	239	243	4	523	528
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	23	602	625	27	388	415	27	611	638

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 6,1 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

Gruppenedskrivninger (mill. kr)	30.6.17			30.6.16			31.12.16		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	100	239	339	96	281	376	96	281	376
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	2	10	12	2	40	42	4	-42	-38
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	102	249	351	97	321	418	100	239	339

Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Morbank

	30.6.17			30.6.16			31.12.16		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Misligholdte utlån (mill. kr)									
Brutto mislighold over 90 dager *)	137	59	196	172	24	196	144	29	173
- Individuelle nedskrivninger	13	35	48	15	12	26	17	18	36
Netto misligholdte utlån	124	24	148	158	12	169	127	11	138
Avsetningsgrad	9 %	59 %	25 %	8 %	51 %	14 %	12 %	62 %	21 %
Andre tapsutsatte engasjement									
Tapsutatte engasjement (ikke misligholdt)	23	1.110	1.133	28	1.163	1.190	19	1.435	1.453
- Individuelle nedskrivninger	7	555	562	9	369	378	6	584	590
Netto andre tapsutsatte engasjement	16	555	571	19	793	812	13	851	863
Avsetningsgrad	31 %	50 %	50 %	32 %	32 %	32 %	33 %	41 %	41 %

*) Det foreligger ikke mislighold på lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank per andre kvartal

Konsern

	30.6.17			30.6.16			31.12.16		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Misligholdte utlån (mill. kr)									
Brutto mislighold over 90 dager *)	173	85	258	219	36	255	176	38	214
- Individuelle nedskrivninger	16	39	55	18	13	31	20	19	39
Netto misligholdte utlån	157	46	203	201	23	223	156	18	174
Avsetningsgrad	9 %	46 %	21 %	8 %	36 %	12 %	12 %	51 %	18 %
Andre tapsutsatte engasjement									
Tapsutatte engasjement (ikke misligholdt)	23	1.128	1.151	28	1.171	1.198	19	1.455	1.474
- Individuelle nedskrivninger	7	563	570	9	375	384	6	592	599
Netto andre tapsutsatte engasjement	16	565	581	19	796	815	13	863	875
Avsetningsgrad	31 %	50 %	50 %	32 %	32 %	32 %	33 %	41 %	41 %

*) Det foreligger ikke mislighold på lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank per andre kvartal

Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.16	30.6.16	30.6.17	(mill. kr)	30.6.17	30.6.16	31.12.16
2.791	2.660	2.944	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	2.944	2.660	2.791
420	426	974	Havbruk	974	426	420
1.727	1.598	1.994	Industri og bergverk	1.994	1.598	1.727
2.416	1.977	2.769	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	2.769	1.977	2.416
4.067	3.590	3.627	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	3.627	3.590	4.067
1.740	2.088	1.309	Sjøfart og offshore	1.309	2.088	1.740
4.387	4.970	5.243	Eiendomsdrift	5.002	4.754	4.153
5.550	5.282	5.940	Forretningsmessig tjenesteyting	5.940	5.282	5.550
4.848	4.949	6.530	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	6.095	4.503	4.339
8.627	8.446	11.153	Offentlig forvaltning	11.153	8.446	8.627
2.048	1.886	1.988	Øvrige sektorer	1.728	1.554	1.569
38.621	37.873	44.470	Sum næring	43.534	36.878	37.398
29.769	30.153	32.024	Lønnstakere	32.024	30.153	29.769
68.391	68.026	76.494	Sum innskudd	75.559	67.031	67.168

Note 10 - Netto renteinntekter

Morbank				Konsern		
1. halvår				1. halvår		
2016	2016	2017	(mill. kr)	2017	2016	2016
			Renteinntekter			
124	61	68	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	39	26	48
2.986	1.518	1.538	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	1.676	1.637	3.240
292	135	153	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	151	134	289
-	-	-	Andre renteinntekter	10	9	19
3.401	1.714	1.759	Sum renteinntekter	1.877	1.806	3.597
			Rentekostnader			
152	70	69	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	70	70	153
652	330	325	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	318	323	636
708	362	338	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	338	362	708
145	73	75	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	76	73	146
2	2	-0	Andre rentekostnader	7	7	13
58	29	24	Avgift Sparebankenes sikringsfond	24	29	58
1.717	866	831	Rentekostnader og lignende kostnader	833	864	1.714
1.684	848	929	Netto renteinntekter	1.043	942	1.883

Note 11 - Andre driftskostnader

Morbank				Konsern		
1. halvår				1. halvår		
2016	2016	2017	(mill. kr)	2017	2016	2016
197	104	105	IT-kostnader	138	130	252
18	10	9	Porto og verditransport	12	12	22
55	26	23	Markedsføring	47	45	98
34	21	22	Ordinære avskrivninger	49	48	98
124	61	59	Driftskostnader faste eiendommer	55	52	109
70	32	37	Kjøpte tjenester	70	46	108
116	50	56	Øvrige driftskostnader	92	70	156
615	304	311	Sum driftskostnader	463	403	844

Note 12 - Øvrige eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.16	30.6.16	30.6.17	(mill. kr)	30.6.17	30.6.16	31.12.16
27	33	27	Utsatt skattefordel	193	186	196
121	131	114	Varige driftsmidler	884	944	906
37	25	87	Opptjente ikke motatte inntekter	151	72	63
20	326	253	Fordringer verdipapirer	540	651	220
198	124	198	Pensjonsmidler	208	125	207
479	94	312	Andre eiendeler	804	416	785
882	734	991	Sum øvrige eiendeler	2.780	2.395	2.376

Note 13 - Annen gjeld

Morbank				Konsern		
31.12.16	30.6.16	30.6.17	(mill. kr)	30.6.17	30.6.16	31.12.16
0	0	0	Utsatt skatt	34	22	33
266	222	48	Betalbar skatt	99	269	319
8	-	8	Formuesskatt	8	13	8
73	80	77	Tidsavgrensninger	467	280	367
118	107	141	Avsetninger	141	107	118
26	25	26	Pensjonsforpliktelser	26	31	26
90	61	86	Trasseringsgjeld	86	61	90
3	7	31	Leverandørgjeld	89	53	39
0	145	134	Gjeld verdipapirer	359	326	147
-	-	-	Egenkapitalinstrumenter	226	289	181
146	289	361	Annen gjeld	436	321	203
731	937	913	Sum annen gjeld	1.970	1.772	1.531

Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Konsern

Endring i verdipapirgjeld (mill. kr)	30.6.17	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.16
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	39.238	7.250	4.609	1.061	35.535
Verdijusteringer	242	-	-	-211	453
Påløpte renter	194	-	-	-135	328
Totalt	39.674	7.250	4.609	716	36.317

Endring i ansvarlig lånekapital (mill. kr)	30.6.17	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.16
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.717	600	600	13	1.704
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	1.400	-	-	-	1.400
Verdijusteringer	53	-	-	-11	64
Påløpte renter	14	-	-	-0	14
Totalt	3.184	600	600	2	3.182

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdssettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og statskassseksler.

Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare data

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2017:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	2	4.672	-	4.673
- Obligasjoner og sertifikater	3.225	17.087	-	20.312
- Egenkapitalinstrumenter	992	-	413	1.405
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	3.631	3.673
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	70	70
Sum eiendeler	4.219	21.801	4.114	30.134
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	7	3.755	-	3.761
- Egenkapitalinstrumenter	222	4	-	226
Sum forpliktelser	229	3.758	-	3.987

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2016:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	77	6.850	-	6.927
- Obligasjoner og sertifikater	3.375	16.487	-	19.862
- Egenkapitalinstrumenter	818	-	516	1.334
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.345	4.388
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	44	-	87	131
Sum eiendeler	4.314	23.379	4.948	32.640
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	92	5.832	-	5.924
- Egenkapitalinstrumenter	284	6	-	290
Sum forpliktelser	376	5.837	-	6.214

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2016:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	44	4.708	-	4.752
- Obligasjoner og sertifikater	2.511	15.046	-	17.557
- Egenkapitalinstrumenter	959	-	524	1.483
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	3.783	3.826
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	60	60
Sum eiendeler	3.514	19.796	4.367	27.676
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	48	4.026	-	4.074
- Egenkapitalinstrumenter	173	8	-	181
Sum forpliktelser	221	4.034	-	4.255

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. juni 2017:

(mill. kr)	Fastrentelån	Aksjer til virkelig verdi over resultatet	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.17	3.783	524	60	4.367
Tilgang	219	11	-	230
Avhending	-386	-141	-	-528
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	15	19	10	44
Utgående balanse 30.06.17	3.631	413	70	4.114

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. juni 2016:

(mill. kr)	Fastrentelån	Aksjer til virkelig verdi over resultatet	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.16	4.405	574	108	5.087
Tilgang	148	15	31	194
Avhending	-230	-47	-3	-281
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	22	-26	-49	-52
Utgående balanse 30.06.16	4.345	516	87	4.948

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2016:

(mill. kr)	Fastrentelån	Aksjer til virkelig verdi over resultatet	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.16	4.405	574	108	5.087
Tilgang	770	28	1	799
Avhending	-1.347	-66	-	-1.413
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	-44	-13	-50	-106
Utgående balanse 31.12.16	3.783	524	60	4.367

Note 16 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler. Styringen tar utgangspunkt i konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil.

Konsernet reduserer sin likviditetsrisiko gjennom en spredning av innlån på ulike markeder, innlånskilder, løpetider og instrumenter samt ved bruk av langsiktige innlån. Det foreligger beredskapsplaner både for konsernet og SpareBank 1-alliansen for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige kapitalmarkeder. Disse hensyntar perioder med både bankspesifikke, systemmessige krisescenarier og en kombinasjon av disse. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder uten tilgang på ny finansiering samtidig som boligpriser faller med 30 prosent. Banken skal i samme periode tilfredsstillende minstekrav til LCR.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonslån og OMF var 2,98 år ved utgangen av andre kvartal 2017. Samlet LCR var 160 prosent ved utgangen av andre kvartal og gjennomsnittlig samlet LCR var 139 prosent i kvartalet isolert. LCR i norske kroner og euro var henholdsvis 148 og 226 prosent ved utgangen av kvartalet.

Egenkapitalbevisbrøk

(mill. kr)	30.6.17	31.12.16
Eierandelskapital	2.597	2.597
Utjevningsfond	4.487	4.487
Overkursfond	895	895
Fond for urealiserte gevinster	81	81
Annen egenkapital	6	-
A. Sum egenkapitalbeviserernes kapital	8.066	8.060
Grunnfondskapital	4.498	4.498
Fond for urealiserte gevinster	45	45
Annen egenkapital	3	-
B. Sum grunnfondskapital	4.546	4.543
Avsetning gaver	-	220
Avsatt utbytte	-	389
Egenkapital ekskl. periodens resultat	12.612	13.212
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	63,95 %	63,95 %
Egenkapitalbevisbrøk til disponering	63,95 %	63,95 %

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern (mill. kr)	2. kv 2017	1. kv 2017	4. kv 2016	3. kv 2016	2. kv 2016	1. kv 2016	4. kv 2015	3. kv 2015	2. kv 2015
Renteinntekter	945	931	917	874	896	910	962	1.058	992
Rentekostnader	424	409	424	425	424	441	489	593	525
Netto renteinntekter	521	522	493	449	472	469	473	466	467
Provisjonsinntekter	349	308	300	326	331	295	309	317	313
Provisjonskostnader	38	35	35	34	36	28	38	38	32
Andre driftsinntekter	227	182	149	120	154	134	107	99	132
Netto provisjons- og andre inntekter	538	455	414	412	448	401	378	378	413
Utbytte	3	1	1	13	73	0	3	0	22
Netto resultat fra eierinteresser	94	71	74	103	127	119	121	78	120
Netto resultat fra finansielle instrumenter	35	66	153	157	71	53	-15	-91	23
Netto avk. på finansielle investeringer	131	138	228	274	271	172	109	-13	165
Sum inntekter	1.191	1.115	1.134	1.134	1.191	1.042	959	831	1.044
Personalkostnader	362	345	251	294	318	295	280	264	283
Andre driftskostnader	236	227	231	210	209	194	235	203	213
Sum driftskostnader	598	571	482	504	528	489	515	466	496
Resultat før tap	593	544	652	630	664	553	444	364	548
Tap på utlån, garantier m.v.	86	89	99	130	118	170	56	56	35
Resultat før skatt	507	454	553	500	546	383	388	309	513
Skattekostnad	109	96	99	85	85	72	100	61	83
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	3	-0	7	-1	-1	-0	-0	0	-0
Periodens resultat	401	358	462	414	460	311	287	248	430

Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene

Konsern (mill. kr)	2. kv 2017	1. kv 2017	4. kv 2016	3. kv 2016	2. kv 2016	1. kv 2016	4. kv 2015	3. kv 2015	2. kv 2015
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning per kvartal	10,5 %	9,4 %	12,2 %	11,3 %	12,9 %	8,9 %	8,4 %	7,4 %	13,4 %
Kostnadsprosent	50 %	51 %	43 %	44 %	44 %	47 %	54 %	56 %	47 %
Balansetall fra kvartalsregnskapene									
Utlån til kunder (brutto)	107.358	104.117	102.325	99.569	97.790	95.331	93.974	94.917	94.179
Brutto utlån til kunder inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	143.800	140.038	137.535	134.462	132.583	129.520	127.378	126.180	124.519
Innskudd fra kunder	75.559	70.176	67.168	66.290	67.031	63.851	64.090	63.620	66.186
Forvaltningskapital	149.449	142.042	138.080	139.815	141.145	134.345	131.914	129.237	130.888
Kvartalets gjennomsnittlige forvaltningskapital	145.746	140.061	138.948	140.480	137.745	133.129	130.575	130.063	127.288
Utlånsvekst inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt siste 12 mnd	8,5 %	8,1 %	8,0 %	6,6 %	6,5 %	5,4 %	5,8 %	8,3 %	8,4 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	12,7 %	9,9 %	4,8 %	4,2 %	1,3 %	5,4 %	5,6 %	9,5 %	11,4 %
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt									
Tapsprosent utlån, annualisert	0,24 %	0,26 %	0,29 %	0,39 %	0,36 %	0,53 %	0,18 %	0,18 %	0,11 %
Misligholdte eng. i % av brutto utlån	0,18 %	0,15 %	0,16 %	0,16 %	0,19 %	0,16 %	0,16 %	0,17 %	0,23 %
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån	0,80 %	0,77 %	1,07 %	1,01 %	0,90 %	0,32 %	0,31 %	0,36 %	0,30 %
Soliditet									
Ren									
kjernekapitaldekningsprosent	15,0 %	14,8 %	14,9 %	14,3 %	14,1 %	13,6 %	13,6 %	13,2 %	12,7 %
Kjernekapitalprosent	16,9 %	16,8 %	17,0 %	16,3 %	16,1 %	15,6 %	15,6 %	15,2 %	14,6 %
Kapitaldekningsprosent	19,1 %	19,0 %	19,4 %	18,8 %	18,7 %	18,1 %	18,3 %	17,9 %	17,3 %
Kjernekapital	15.622	15.254	15.069	14.736	14.604	14.237	13.988	13.451	13.142
Netto ansvarlig kapital	17.649	17.288	17.185	17.011	16.882	16.516	16.378	15.886	15.577
Likviditetsdekning (LCR)	160 %	136 %	129 %	138 %	149 %	110 %	118 %	76 %	102 %
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,2 %	7,4 %	7,4 %	7,1 %	6,8 %	6,8 %	6,7 %	6,7 %	6,5 %
Egenkapitalbevis (EKB)									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	71,75	66,50	64,75	55,75	46,70	52,75	50,50	54,00	65,50
Antall utstedte bevis (i mill.)	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83
Bokført egenkapital per EKB, i kr	73,85	72,03	73,26	71,17	69,18	67,37	67,65	65,52	64,18
Resultat per EKB, majoritetsandel, i kr per kvartal	1,92	1,73	2,21	2,00	2,21	1,49	1,45	1,26	2,13
Pris / Resultat per EKB (annualisert)	9,34	9,59	7,34	6,98	5,27	8,83	8,71	10,72	7,70
Pris / Bokført egenkapital	0,97	0,92	0,88	0,78	0,68	0,78	0,75	0,82	1,02

Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-6

Erklæring fra styret og konsernsjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2017 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 – Delårsrapportering og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at halvårsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på halvårsregnskapet, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står ovenfor i neste regnskapsperiode samt vesentlige transaksjoner med nærstående.

Trondheim, 8. august 2017
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Aud Skrudland

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Arnhild Holstad

Erik Gunnes
Ansatterepresentant

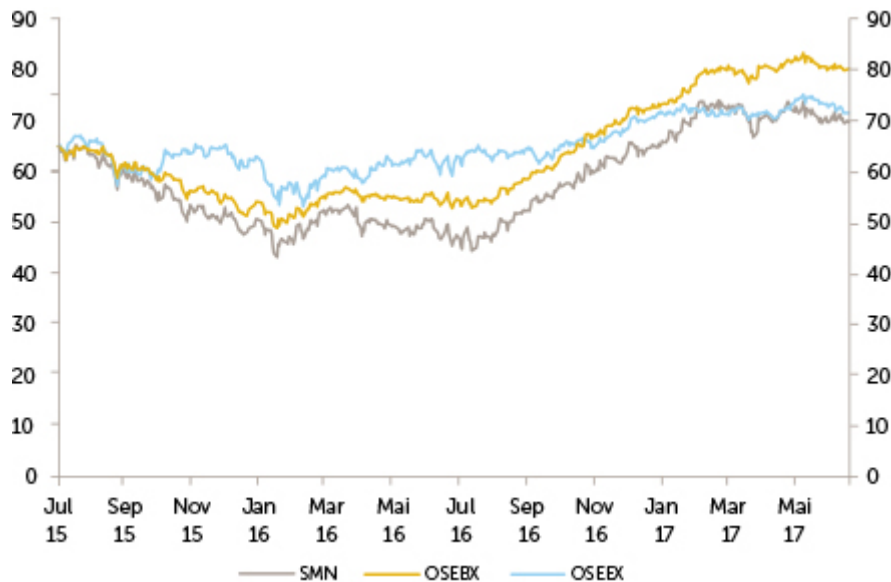
Venche Johnsen
Ansatterepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef

Egenkapitalbevis

Kursutvikling sammenlignet med OSEBX and OSEEX

1. juli 2015 til 30. juni 2017

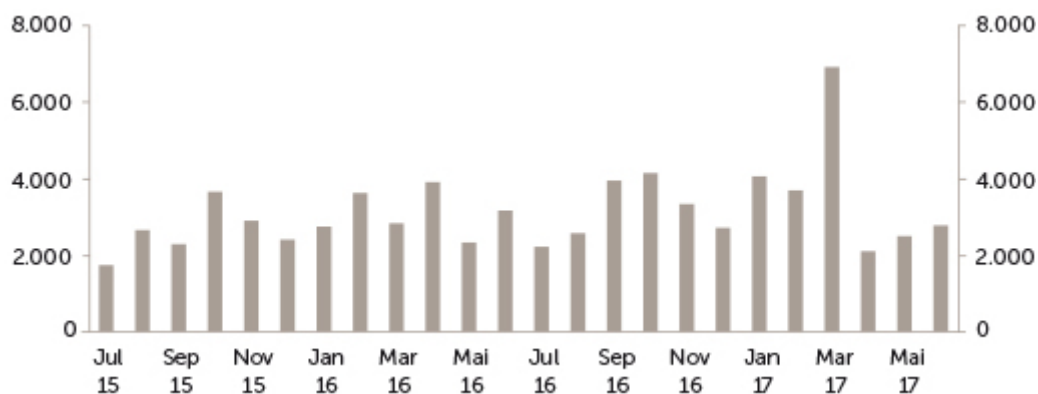

OSEBX = Oslo Stock Exchange Benchmark Index (rebasert lik MING 1. juli 2015)

OSEEX = Oslo Stock Exchange ECC Index (rebasert lik MING 1. juli 2015)

Omsetningsstatistikk

1. juli 2015 til 30. juni 2017

Totalt antall egenkapitalsbevis omsatt, i 1000

20 største eiere	Antall	Andel
VPF Nordea Norge Verdi	6.641.381	5,12 %
Verdipapirfondet DNB Norge (IV)	4.189.925	3,23 %
Sparebankstiftelsen SMN	3.965.391	3,05 %
VPF Odin Norge	3.826.686	2,95 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	3.369.028	2,59 %
VPF Pareto Aksje Norge	2.620.377	2,02 %
VPF Alfred Berg Gambak	2.024.604	1,56 %
Pareto AS	1.821.202	1,40 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	1.723.618	1,33 %
Forsvarets Personellservice	1.717.046	1,32 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. I	1.697.323	1,31 %
MSIP Equity	1.663.311	1,28 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	1.661.137	1,28 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	1.658.982	1,28 %
MP Pensjon PK	1.568.771	1,21 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	1.506.228	1,16 %
VPF Nordea Kapital	1.474.454	1,14 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	1.333.533	1,03 %
VPF Nordea Avkastning	1.289.111	0,99 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	1.235.165	0,95 %
Sum for de 20 største eiere	46.987.273	36,19 %
Øvrige eiere	82.849.170	63,81 %
Utstedte egenkapitalbevis	129.836.443	100,00 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SMN sitt mål er å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom eierkapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidl. sparebankens fond) i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at om lag halvparten av eierkapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at om lag halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse. Dette forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital.

Revisjonsberetning

Deloitte.Deloitte AS
Postboks 5670 Sluppen
NO-7485 Trondheim
NorwayBesøksadresse:
Dyre Halses gate 1ATel: +47 73 87 69 00
www.deloitte.no

Til Styret i SpareBank 1 SMN

**Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap for SpareBank 1 SMN
30. juni 2017**

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av vedlagte balanse for selskapsregnskapet og konsernregnskapet pr 30. juni 2017 for SpareBank 1 SMN samt tilhørende resultatregnskap og oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for seksmånedersperioden 1. januar til 30. juni, og av beskrivelsen av regnskapsprinsipper og andre noter. Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av delårsregnskapet og at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av delårsregnskaper, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med revisjonsstandarter fastsatt av Den norske Revisorforening, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet om at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at det vedlagte delårsregnskapet ikke gir et rettviseende bilde av foretakets økonomiske stilling per 30. juni 2017 og av resultatet og kontantstrømmene i seksmånedersperioden 1. januar til 30. juni, i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU.

Trondheim 8 august 2017
Deloitte ASMette Estenstad
statsautorisert revisor

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282